

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
Egy óra . . . . . 25 K Félévre . . . . . 150 K
Negyedévre . . . . . 75 K Egész évre . . . . . 300 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével minden nap
Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Elégtételt a hadseregnek!

Egy beszéd hangzott el a napokban a nemzetgyűlés előtt, egy frázis nélküli, katonás, rövid beszéd, mely fényesen megcáfolja a vádakokat, elhallgattatja és einémítja a rágalmakat s teljes elégtételt szolgáltat az ok nélkül meghurcolt, megtámadott Magyar Nemzeti Hadseregnek.

Hivatalos jelentések kerültek e beszéd kapcsán a Ház asztalára, melyek arról számolnak be, hogy a Duna—Tisza közötti atrocitásokat, lopásokat, rablásokat nem Horthy-katonák, hanem katonaruhába bujt naplopók, csavargók követik el, akiknek a Nemzeti Hadsereghez semmi köztük sincsen. Hivatalos jelentések vannak a Ház asztalán arról, hogy ezek az egyenruhás fegyházbavaló fickók katonai alakulatok módjára bandákká szervezkedtek s mindenegyes büntény elkövetése alkalmával valamely legális katonai különítmény osztaga gyanánt léptek föl.

A Nemzeti Hadsereg becsülete ilyenképpen sértetlenül tisztán került ki az egyrészt megdölgő, másrészt rosszindulatú rágalmakadjaratból, ami kétségtelenül a legfényesebb elégtétel neki. De kérdés, hogy a külföld, mely a mi „jól értesült” Lőreink gondoskodása folytán azonnal teljes részletességgel értesült a „katonai egyének” által elkövetett atrocitásokról, fog-e ugyanazon „jól értesült” körök gondoskodása folytán arról is értesülni, hogy azokat az atrocitásokat nem a Nemzeti Hadsereg tagjai, hanem azok a rablók és gyilkosok követték el, akiket Kohn-Kun Béla pibékjei engedtek szabaddá a tömlőből s akik miután végig rabolták a proletárdiktaturát, ma is folytatni akarják megszokott életmódjukat.

Okunk van kételkedni „jól értesült” körünk e tárgyilagossá igaságérzetében. Okunk van, mert hasztalan figyeljük már hónapok óta a külföldi lapokat, egy betűt sem találunk azokban a budapesti, nap-nap után ismétlődő tümerényletekről, melyeket a Nemzeti Hadsereg tisztjeinek élete ellen követnek el. Nem is bizunk, nem is hiszünk benne egy perig sem.

Minden jóérzésű, becsületes keresztyén magyar ember azonban elvárja, sőt követeli a kormánytól, hogy bármi uton-módon gondoskodjék arról, hogy a Nemzeti Hadsereget ért aljas rágalmak cáfolata a külföld tudomására jusson s a Hadsereg derék tisztikara és legénysége olyan elégtételeiben részesüljön, amely arányban áll a rágalmazó-hadjárat méreteivel és elvakult dühével.

Idebenn pedig mi magunk, a polgárság gondoskodjék arról, hogy a hadsereg, ez a szívünkben fakadt régi vagyunk teljesevése, ez a mi hitünk és reménységünk megkapja az őt megillető teljes elégtételt. Gondoskodjunk arról, hogy a hadsereg tisztikara és legénysége megtudja, hogy mi soha, egy percig sem hittünk a rágalmaknak, soha egy percig sem tántorodtunk el mellőle, hanem szívünk-lelkünk minden melegével, minden szeretetével megértő barátjai és hívei voltunk, vagyunk és leszünk.

Tartozunk ezzel magunknak, akiknek sorraiból adódott össze a hadsereg, s akik a hadsereget büszke önérettel valljuk a magunkéknak, de tartozunk a hadseregnek is, mely a haza egyetlen erős támaszpillére ma, s mely soha el nem muló, örök hálára kötelező szolgálatakat tett a hazának, amikor a vörös zsidómétely posványától megszabadított bennünket. Tartozunk ezzel a tisztikarnak, mely a nemzeti

erények megtestesítője, mely a magyar honszeretef lángolásának, a magyar nép lovagiaságának, becsületességének legméltóbb és legméltóbbnak bizonyult kifejezője. Tartozunk a legénységnek, mely a forradalmak minden bomlasztó, erkölcsiellen merénylete és alattomos aknamunkája mellett is mindenkor hű volt,

maradt és lesz Istenhez és a sokat szenvedett hazához.

Adjunk elégtételt a Nemzeti Hadseregnek és demonstráljunk mellette itt az ideiglenes végvárban szívvel-lélekkel, hogy meghallják azt odaát Erdélyben a szenvedők és megértsek a hitvány, gaz bitorók!

Kombinációk a kormányválság megoldása körül

Ki lesz a miniszterelnök?

Budapest, június 24. A Nemzeti Sajtóiroda jelenti, hogy a küszöbön álló kormányválság megoldása tárgyában a pártok között élénk kombinációk indultak meg. Miniszterelnököknek Rubinek Gyulát, nagyatádi Szabót, Haller István emlegetik, de újabban egyre jobban előtérbe nyomul Bethlen István gróf neve. Nagy jelentőséget tulajdonítanak ugyanis mindkét pártban annak, hogy Bethlen gróftól legutóbb a kormányzó kétszer is fogadta kihallgatáson. Bethlen jelölését mindkét pártban szimpatikusan fogadták. Minthogy régebben már megegyezés létesült a két párt között arra, hogy a miniszterelnök csak a pártok valamelyikének kebeléből kerülhet ki, Bethlen gróf designálása esetén belépne a kiszgázda pártba. Siker esetén a kiszgázda párt megtartaná mai tárcáit, melyekhez még a belügyi és a miniszterelnöki járulna.

Budapest, június 24. A nemzeti sajtóiroda megbízható forráshól jelenti, hogy az új kabinet alakítás ügyével kapcsolatban egy teljesen új és eddig nem említett név került előtérbe: Ereky Károlyé. — Nem lehetetlen, hogy már a legközelebbi napokban formális megbízást kap a kormány alakítására.

Budapest, június 24. Az ellenforradalom évfordulója alkalmából a Ludovika Akadémia parkjában tartott emlékoszlop leleplezési ünnepély után pontban 12 órakor minisztertanács volt, melyen folyó ügyekkel foglalkoztak, s elhatározták, hogy az utolsó tanácskozást szombaton délelben tartják, amikor is a kormány tagjai aláírják lemondó levelüket, s nyomban átnyújtják a kormányzóknak.

Budapest, június 24. A kiszgázdapárton egyre nagyobb ragaszkodás nyilatkozik meg Rubinek Gyula miniszterelnöksége mellett, bár a keresztyén párt határozottan ellene foglalt állást. Haller miniszter egy újságíró előtt a válságra vonatkozólag a következőket jelentette ki:

— A kormányzó szuverén joga kijelölni

A csehek bizalmat szavaztatnak maguknak

Félnék a népszavazástól — Titkos utasítás a hivatalfőnökökhöz

Budapest, június 24. A Nemzeti Sajtóirodának jelentik: A felvidéki cseh hivatalfőnökökhöz bizalmas utasítás érkezett a prágai kormánytól, hogy a községi képviselő-testületekkel szavaztassanak bizalmat a cseh kormányra, valamint Massaryk elnöknek és tartásának népgyűléseket, melyeken a lakosság kifejezze azt az óhaját, hogy Csehországhoz akar tartozni és nem kíván elszakadni tőle. — Ez a titkos utasítás bizonyítja, hogy mennyire félnék Prágában az esetleges felvidéki népszavazástól. A csehek különben minden rendelkezésükre álló eszközt felhasználják arra, hogy a tót népet magukhoz édesgessék. Legutóbb elrendelték, hogy minden tót paraszt a hozzá legközelebbi lévő földbirtokból annyi földet kapjon, amennyit csak megbir művelni. E miatt azonban heves összetűzések voltak a földbirtokosok és a föld-

az új miniszterelnökök. Ebben őt nem korlátozhatja egy párt sem, s a pártok nem szabhatják meg, hogy ők kit találnak alkalmasnak a kormányelnökségre. Hogy Bethlen István meg fog-e felelni, nem tudom. A fődolog azonban az, hogy olyan kormány jöjjön, amely a pártok programját megvalósítja. A keresztyén párt nem akar statisztálni, hanem kormányozni is óhaját. — Vagy pedig inkább a becsületes ellenőrzés szerepét vállalja.

A miniszter végül kijelentette, hogy a tárcák elosztására vonatkozólag a lapokban napvilágot látott kombinációk alaptalanok, mert az első szót a párt csak akkor mondja ki, ha a miniszterelnök már designálva van.

Budapest, június 24. (Nemz. St. tel. jel.) A képviselők egy csoportja ma felkereste Prohászka Ottokár székesfehérvári püspököt és kérdést intézett hozzá az iránt, vajjon nem vállalná-e az új kabinet megalakítását? A püspök kijelentette, hogy semmiféle megbízatást nem vállal.

Az ellenforradalom emlékünnepe

Budapest, június 24. (Nemz. St. tel. jel.) A Ludovika Akadémia parkjában ma délelőtt folyt le az ellenforradalomban elesett vértanúk emlékoszlopjának leleplezése, mely az ország legfőbb méltóságainak és sok ezer főnyi néptömegnek jelenlétében ment végbe. Ott volt József kir. herceg fiával, József Ferenc herceggel, a kormány csaknem teljes számban, azonkívül az egyházi és politikai élet több kiváló személyisége. Tizenegy óra után érkezett meg Horthy kíséretével. A parkban tábori mise volt, melyet Zadraverz püspök pontifikált, s melynek végeztével lehullott a lepel a gyönyörű, vörösmárványból készült obeliszkyszerű hatalmas emlékoszlopról, mely előtt Soós miniszter tartott beszédet. — Délután a Ludovika kertjében harcijáték lesz a kormányzó jelenlétében.

igénylők között, mert a parasztok tekintet nélkül a földtulajdonos állampolgárságára, mindenütt követelték a földet. Ilyképen szét akarták darabolni a többek között egy német birodalmi gróf birtokát is. Kassán a földosztás következtében a proletárdiktatura kikiáltása küszöbön van. A napokban óriási tüntetéseket rendeztek a városban, mely alkalommal a csöcselék vörös zászlókkal, az Internacionálét és a Marseillaisét énekelve vonult végig az utcákon.

Ungvár környékén a falvakban hetek óta nincs liszt, a lakosság éheznek és az éhínség kezd felütni a fejét sorai között. Prágában pedig állandóan tiltakoznak a Tótföld birtoklása ellen, mely eddig 45 milliárdnyi kiadást okozott az államnak, ami, — mint mondják, — okvetlen állámcsődre fog vezetni.

Zsidó világ-kormány Amszterdamban?

Gratz Gusztáv bécsi követ nyilatkozata

Csonkamagyarország bécsi köveit, dr. Gratz Gusztáv meghatalmazott minisztert felkeresve a bécsi Magyar Házban székelő követsegen a *Reichspost* című bécsi lap munkatársa és kikérte véleményét az Alliance Israélite által elrendelt éhség-bojkott politikai és gazdasági horderejét illetően. Gratz dr. az újságíróknak a következőket felelte:

— A bojkott semmiesetre sem gyakorolja Csonkamagyarországra azt a nyomást, amelyet attól rendezői vártak, hanem éppen az ellenkezőjét. Tartani lehet tőle, hogy a gyűlöletnek az a tobzódása, amely Magyarországon az összeomlás óta oly általános, ennek a bojkottnak a következtében egy új fortissimóba csap át, ami viszont nagyon megnehezíti, ha végleg lehetetlenné nem teszi azoknak a munkáját, akik az engesztelődés szellemét hirdetik az országban. A bojkottnak egyedül csak a két szélsőséges irányzat hívei örülnek jobbról is, balról is, de inkább a jobb szárnyon levők örülnek, mert az ő vitorláikra a zsidó-bojkott újabb, kedvező szeleket fujdogál.

— Azt, hogy a bojkott Csonkamagyarországot térdre fogja kényszeríteni, senkinek hiszi odahaza. Élelmiszerekben távolról sincs olyan hiány az országban, mint Ausztriában, s minthogy az aratási munkálatok máris megkezdődtek, nincs messze az időpont, mikor Csonkamagyarország élelmiszerekben olyan fölösleggel fog rendelkezni, mint amilyenekkel egyetlen más ország sem Európában. Szénelvétel tekintetében Csonkamagyarország önálló. Ezidőszerinti 14 ezer tonnás napi termelése majdnem teljesen fedezi egész szükségletét, legalább is eddig elegendő volt. A nép széles rétegei ilyenkor nagyon keveset fognak a bojkottól szenvedni. Leginkább a kereskedő-világot érinti az, még pedig úgy a külföldit, mint a belföldit, s azonfelül a nyersanyag-szállítások szünetelése következtében az ipari munkásságot. De a magyar gazdát és polgárt egyáltalán nem fogja sújtani a bojkott, bármédig tart is az. Nyerni azonban csakis az üzérkedők és árdrágítók fognak rajta. Az utóbbi napokban máris feltűntek egyes helyeken ugyanazok a sötét alakok, akik az előző esztendőben megfelelő haszon ellenében vállalkoztak a blokád megszüntetésére, s akik most megint egy nagyszerű konjunktúra felvirradását remélik. Ezek elől zárta el a magyar kormány teljes hosszában a határt.

— Excellenciád véleménye szerint mily

következményei lesznek a bojkottnak Ausztriára nézve? — kérdezte a tudósító.

— Ez időszerint főleg a gyümölcs és főzélék az, ami Csonkamagyarországból Ausztriába jön, három-négy hét múlva azonban exportképes lesz az új magyar liszt is. Minthogy a magyar kormány azon az állásponton van, hogy mindazon országok ellen, melyek a bojkottot támogatják, ellenrendszabályokat alkalmaz és a kivittelt a maga részéről is megtiltja, ezek a szállítások természetesen elmaradnak.

— Méltóztatik gondolni, hogy sokáig tart a bojkott?

— Azt hiszem, hogy a bojkott rövidesen össze fog omlani és talán egész erejében nem is fog kifejezésre jutni. Véleményem szerint egész európai érdek fűződik a bojkotthoz, mert ha ez sikerül, akkor Európának máttól kezdve egy világkormányra van Amszterdamban, amely ma Horthyra, holnap esetleg Lloyd Georgera, vagy Millerandra fogja ugyanazon uton a saját politikáját rákényszeríteni. Azt a politikáját, melyet a viszonyok teljes nemismerése mellett vétkesen könnyelmű felelősségérzet mellett keresztülvinni akar.

— Európa minden államának közös érdeke ma, hogy ez az akarata ellen való erőszak-kísérlet ne sikerüljön, amint hogy én remélem, nem is fog sikerülni.

— Ez a bojkott a szó szoros értelmében való merénylet, melyet egyetlen független fórum, — amilyen például Európa közvéleménye — sem helyeselhet. Nem tudom elgondolni, hogy egy nemzetközi szövetség, amely tudatában van felelőssége teljes nagyságának, hogyan merészel ilyen egészen egyoldalú, részben teljesen hazug, részben érzélgősen felújított ériesítések alapján határozni és hogyan merie azokat készpénznek venni anélkül, hogy egyetlen lépést tett volna az igazság kiderítésére.

— Meg vagyok győződve, hogy a szakszervezetek nemzetközi szövetsége, ha nyílt és egyenes szándékai lettek volna, és nem politikai szempontok irányítanák, a magyar kormányval lefolytatott egyetlen tanácskozás után a legteljesebb bizonyosságot szerezték volna a felől, hogy azok az adatok, amelyeken a bojkott határozat alapszik, merőben légből kapott hazugságok. Meggyőződhettem volna arról, hogy a magyar kormány a maga hatáskörében mindent megtesz, hogy az egyéni akciókat megakadályozza és hogy a bojkott, indítványozói szempontjából sem egyéb alávaló bosszundul

A kereskedelmi és iparkamara a vasutak bérbeadása ellen

A kamara 1920. június hó 22 én tartott elnöki tanácsüléséből folyólag a következő tiltakozó felterjesztést intézte a kereskedelmi miniszterhez és a nemzetgyűlés elnökéhez:

„A magyar államvasutak bérbeadásának tervével szemben a debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamara a gondozására bízott közgazdasági érdekekből folyó kötelességének tartja, hogy az államvasutak bérbeadásának még a gondolata és szándéka ellen is tisztelettel bejelentse ünnepélyes tiltakozását. Közgazdasági életünk leghatalmasabb tényezőjének idegen tőke kezébe adása teljesen betetőzne nemzeti szerencsétlenségünket és az ország gazdasági talpraállítását évszázadokra teljesen lehetetlenné tenné és teljes tőkrétételünket megpecsételné. Tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, hogy a vasut bérbeadásának tervével szemben a leghatározottabban állást foglalni méltóztassék. Közös akcióra szólította fel ezenkívül a kamara többi kereskedelmi és iparkamarát is

Hadirokkantak, hadiözvegyek és árvák nemzeti szövetségének támogatása

Több ízben rámutattunk már, hogy szükségessé vált a hadirokkantakat, hadiözvegyeket és hadiárvákat egy táborba tömöríteni. E célból a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák nemzeti szövetségének központja megszerveztetett és alapszabályai kidolgoztattak. A vármegye székhelyén és a törvényhatósági városokban csoportjai és a vármegye többi terü-

letén a vidéki fiókok megszervezése a közeljövőben veszi kezdetét.

A belügyminiszteri rendelettel jóváhagyott alapszabályok szerint a tömörítés, illetve szövetség célja: a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák társadalmi, gazdasági, erkölcsi és jogi érdekeinek megvédése és előmozdítása. Ebből kifolyólag hatékony közbenjárás az illetékes hatóságoknál oly irányban, hogy a háboru sújtottak társadalmilag illően elhelyezkedhessenek, kényszerpályaválasztás esetén, ha szükséges, előismeret és a képesítést megszerzhessék és a szükséghez képest önállósághoz jussanak, az önfenntartására képtelen, vagyoniailag gyámoltásra szorulóik pedig megfélelő ellátásban vagy segélyben részesüljenek. Javukra jóléti, esetleg más intézmények, vállalatok megteremtése. Háboru sújtotta helyzetükkel összefüggő jogi kérdésekben tanácsadás és szükség esetében ingyenes jogi védelem.

E célok elérésére kívánatos, hogy minél több, erre társadalmilag és anyagilag képesített egyén lépjen be a nemzeti szövetségbe, alapító vagy pártoló tag gyanánt. Az alapszabályok 9. §-a szerint alapító tagok azok, akik belépésükkor a szövetség központi pénztárába egyszersmindenkora egy ezer koronát befizetnek, illetve a szövetség céljaira más hasonló vagy nagyobb vagyoni értéket (pl. ingatlan, kötvények stb) juttatnak. A 10. §-a szerint pártoló tagok azok, akik évi egy száz korona tagsági díjnak 5, azaz egymásután következő öt éven át minden év január hó 1-én való pontos befizetésére kötelezik magukat.

A szövetség rendes tagjai, azaz az okmányilag igazolt hadirokkantak, hadiözvegyek és

hadiárvák, az alapszabályok értelmében évi tagsági díj fejében hat koronát kötelesek befizetni, amely tagság három évig kötelező. A teljesen szegény sorú, kiskorú árvákat azonban a központ elnöki tanácsa a fizetési kötelezettség alól kivételesen fel is mentheti. Tag csak az lehet, aki feddhetetlen előéletű, nem vehető fel tagnak az, aki hazaelenes magaviseletet tanúsított vagy az állam törvényes rendje ellen irányuló ténykedésben részt vett.

Felhívjuk olvasóinkat, hogy minél nagyobb számban lépjenek be ez igazán nemes, emberbaráti célokért alakult szövetségbe, hogy tehetségükhöz képest hozzájáruljanak egy nagy igazságtalanság enyhítéséhez. Mert nem igazság az, hogy aki életét, véréit, egészségét és testi épségét áldozta a hazáért, maga és családja nyomorral küzdjön, míg azok, akiknek vagyonát védelmezték, még anyagi áldozatot se hozzanak.

Az ügyészi fogház

A városi tanács csütörtöki ülésén a főjegyző jelentette, hogy az Uranus-mozgó nem akarja fizetni a világítási költségeket, mert az épület rendőri fogház céljait szolgálta. A főszámvevő kifogást emelt ez ellen — hivatalból. (Neki minden költség-előirányzatot kívüli kiadást kifogásolni kell, csupa megszokásból is.)

— Hát nem tudták elhelyezni a foglyokat a rendőrségi épületben? — pattant fel erőlesen.

— Dugig volt. Nem fértek el ott — magyarázza a főjegyző.

— Ugy? Akkor vitték volna az ügyészi fogházba őket! — csattogott a főszámvevő.

— Az is dugig volt — veti ellen a főjegyző. — Vagy nem ismeri az ügyészi fogház mizériáit a főszámvevő ur?

— Hát! Istennek még nem! — így dicsekedett önértetesen a főszámvevő általános derűltég közben.

Kik indítványozták a bojkottot?

Bécs, június 24. (Nemz. St. tel. jel.) Kerülő uton jelentik, hogy a Csonkamagyarország ellen elrendelt bojkott előzménye az volt, hogy e hó elején Major-Münchein József volt magyar kommunista újságíró bécsi lakásán értekezletet tartottak a Bécsben élő kommunisták, melyen Göndör-Krausz Ferenc szenvedélyes hangon mutatott rá az antiszemita Magyarországon uralkodó állapotokra és kijelentették, hogy az antiszemita Magyarország ellen az egész világ zsidóságot kell sürgősen és azonnal mozgósítani. E határozatról értesítették az amszterdami központi irodát, mely elrendelte az éhségbojkottot. A bécsi kommunista szövetség azonnal 10,000 koronát szavazott meg a határozat továbbítására.

Az orvosok igazoltatása — falun

Az orvosi karban volt a vörös rémuralom alatt a legtöbb kommunista, persze 99 százalékban a zsidó és szabadkőműves orvosok közt. Az erősen megfertőzött orvosi karban, miután az orvosszövetség a tisztogató munkára alkalmatlannak bizonyult Debrecenben is, a törvényhatósági bizottság igyekezett tisztogatni: nem hirdette ki a vörös zsidó és szabadkőműves kommunista orvosok oklevelét. Ez a határozat országos jelentőséget lett és most már falun is puhatólják az orvos multját. Így a közeli Nagylétán letelepedett dr. Kardos Imre magánorvos multja után hivatalosan kutat az előjáróság, hogy azon orvosok közül való-e, akiknek az oklevelük kihirdetését megtagadták Debrecenben? Az óvatosság bizonyára nem árt és e kérdést jó volna törvényhozási uton is rendezni. Minden községnek meg kellene adni a jogot, hogy csak kellő igazoltatás után engedje meg még a magánygyakorlatot is az orvosnak. Sőt az orvosokat arra is kellene kötelezni, hogy előző működésüket igazolják, mert olyan eset is történt már, hogy az orvos éveket töltött a fegyházban és onnan kijövet folytatta emberbaráti működését és az ördögnek sem jutott eszébe kifogást emelni ellene. — Nagyon helyes, hogy már falun is érdeklődnek az orvos — multja iránt.

HIREK

Bajok lehetnek

odaát a Királyhágón túl, ami kincs és Erdélyünkben. A kolozsvári rendőrfőnökök családok és silkkasztások miatt letartóztatják, a petrosényi bányákat sztrájk miatt lezárják, a vasúti forgalmat beszüntetik, a levélpóztát korlátozzák és a telefont betiltják Erdély és Románia között... Bajok lehetnek, nagy mélyreható, komoly bajok odaát. A katonák seregestől szöknek a határnak nevezett vétesen át, a fratyék, tudatlan jámborsággal aratni indulnak a magyarokhoz át. Hiába a dédelgetés, hiába a felésketés, a nép nem vesztudomást a bojárurolomról, ravaszágról

A régi ott minden, — s ez a bajok forrása. Oltóhórszágon ugy dühög a panama, a korrupció, mint régen; Erdélyben ugy dobognak a szivek, ugy összesimulnak a lelkek Nagy-Magyarországra, mint régen. Csinálhatják az ordonantákat, adhatják a szemfényvesztő permisszeket, — nem változtat az semmin sem. — Az oláh fratyé arrafelé indul, amerre megszokta. Bajok lehetnek odaát, mert recsegnek, ropognak, inognak, düledéznek a sárba épített kártyavár szinesre mázolt pillérei...

— Az irodalom kitünőségei Debrecenben. A városi tanács elhatározta, hogy a Peiofi társaság tagjait és a velük érkező irodalmi kitünőségeket, akik szombat délután érkeznek Debrecenbe, ünnepélyesen fogadja a vasútnál.

— A Keresztény Nemzeti Liga debreceni osztályának vasárnap tartott közgyűlése után dr Wolff Károly a Liga központi ügyvezető elnöke hatalmas és magyaranyu beszédének hatása alatt lömegesen jelentkeznek belépésre a keresztény magyarok. Csak a hétfői nap folyamán 527-en léptek be a liga tagjai közé. A vasárnap délután tartott választmányi ülésen a budapesti illusztris kiküldöttek teljes számban résztvettek és rendkívül érdekes dolgokat tártak fel a Liga belső életéből. Ezekből megállapítható, hogy az Egyesült Keresztény Nemzeti Liga ma a szó legszorosabb értelmében a leg-hatalmasabb társadalmi egyesület Magyarországon Több rendbeli hozzánk intézett kérdésre kijelentjük, hogy a belépés egyelőre még a főtitkárnál dr Porszász Károly ügyvédnél (Darabos u. 17) délután 5—7 óra között eszközölhető; a Liga hivatalos helyisége is ott van.

— Az iskolák felszabadulása. A kaszárnyák helyreállításának munkálatai még 3—4 hetet vesznek igénybe, addig a katonaság 16 iskola és 2 óvoda helyiségeit veszi igénybe. A városi tanács már most intézkedett, hogy az épületek eredeti rendeltetésüknek mielőbb visszaadassanak.

— Ahol nagy volt a lelkesedés! A banki tanyai iskola tanítója az iskolában folyt nemzetgyűlési választás „eredményéről” külön jelentésben számolt be a városi tanácsnak. A lelkes szavazók a választás napján oly tömegesen tödultak az urnához, hogy nemcsak a terem üvegajtájának összes ablakait zúzták be és a falról dörgölték le a vakolatot, hanem még a kerítést is ledöntötték nagy lelkesedésükben. A városi tanács elrendelte az okozott folytonossági hiányok helyreállítását a rendkívüli kiadások terhére.

— Nyukosz hirdetés. 1. A szénügyek katonai felügyelője a rendes tagok részére a szénszükségletet 3 tagu családig (cseiéd beleértve) 12 m., nagyobb családnál 20 m. állapította meg; beszerzési ára helyben körülbelül 75 korona lesz. Tagok ez irányú igényeiket július 3-ig a helybeli titkárságnál jelentsék be. 2. A nyugdíjas tiszték, özvegyek és árvák lakbéréát 4 szobás lakásig nem lehet emelni f. év 3530—1920 sz. kormány rendelet 2. §. 5. bekezdése értelmében ugy, hogy azon hazutalajdonos, vagy főbíró, ki e határozományokat meg nem tartja, büntetendő cselekményt követ el, még azon esetben is, ha a nyugdíjas vagy hadiözvegy elfogadta volna az emelést, 3. Felhívjuk a tagok figyelmét, hogy akik belépési nyilatkozatot nem állítottak ki, (rendes és rendkívüli tagok) ezt mielőbb állítsák ki. Hátralevő tagdíjjaikat fizessék be és tagsági jegyeiket vegyék át.

— Szt. Erzsébet-nőegylet választmánya ma f. hó 25 én pénteken délután 3 órakor a kath. főgimnázium tanácstermében választmányi ülést tart. Tekintettel a felmerült tárgysorozat fontosságára, a tagok teljes számmal való megjelenését kéri az elnökség.

— Fizek a Homokkerti. A város tudvalevőleg oly feltételekkel nyitotta meg a homokkerti Szabó Kálmán-utcat, hogy annak felelősségét a homokkerti birtokosok viselik. A homokkerti lakosság most kéri, hogy a 14,000 korona után csak 3 évi késedelmi kamatot számítson fel a város. A tanács elfogadta az ajánlatot.

— Szemle a halastó szivattyutelepén. A hortobágyi halastónak szivattyutelepét Schuller főmérnök, a földmívelésügyi minisztérium kiküldötte e hó 25-én vizsgálja meg. A város képviselőiben dr Miszti Károly tb. aljegyző vesz részt a szemlén.

— Uj gazdaszövetkezet. A debreceni gazdák elhatározták, hogy „Debrecen és vidéke mezőgazdasági hitelszövetkezete” címen termelő és értékesítő szövetkezetet alapítanak. — Jóna János, a gazdasági egyesület elnöke átiratban keregte meg a várost, hogy nagyobb összeggel lépjen az alapítók közé. A tanács javaslat tételre kiadta a megkeresést a jog- és pénzügyi bizottságnak

— Alkuszik Heltai. A városi színház volt igazgatója, aki önként ajánlott fel bért a Csokonai színházért, utólag a bér elengedését kérte, mikor pedig már perelte a város, zsidó szokás szerint 50 procentes „kiegyezést” ajánlott fel, 75,000 koronára. A városi tanács nem fogadta el a felajánlott egyezséget, mire a színház igazgató 100,000 koronát kínált. Csodálkozunk a hadimilliomos Heltai Jenő cigánykodásán. Elvégre ő ajánlotta a bérfizetést és ennek ellenértékét megkapta a helyáremelésekben.

— Az „akkori” főispán! A forradalom alatt a felosztott II. számú katonai tartalék-kórházból a még ápolásra szoruló betegeket a városi szegényházban helyezték el és ezzel 2204 korona költség merült föl. Az intézkedés az előadó szerint az „akkori főispán” rendelkezésére történt. A nevet szerényen elhallgatta. Jól tette: nomina sunt odiosa.

— Megszűnik a rokkantiskola. A debreceni rokkantiskola, mely a háboru alatt és után rendkívül hasznos szolgálatokat tett, meg fog szűnni, miután a népjóléti miniszter Veszprém vármegyében fog felállítani nagyobb szabásu gazdasági rokkantiskolát, ahol az ország minden részéből össze fogják gyűjteni a rokkantakat.

— Move közlemény. Tagsági igazolványaitkat átvehetik: Ehreich Géza szdos. Werder Endre főndgy, Dr Szentmiklóssy Antalné, Dr Kiss Artur, Madarász Sándor, Papp Endre f. alhdgy, Dr Biró Barna, Heinrich Ernő c. é. ó. A titkár.

— Vizsgák a gyermekóvókban. A debreceni gyermekóvókban és menedékházakban a vizsgálati sorrend a következő: Junius 28 án délután 3 órakor a Sziv- és Timár-utcai, 29-én délelőt 10 órakor a József kir. herceg-utcai és Mester-u., délután 3 órakor a Csapókerti, délután 5 órakor a homokkerti menedékházban és az Eötvös-utcai gyermekóvóban.

— Pótválasztás. A battonyai kerületben egy jelölt sem kapott aittános szavazattöbbséget és így Csernyus Mihály debreceni segédlelkész (K. N. E.) és Szilassy Zoltán (Kg.) között pótválasztásra kerül a sor.

— Az anya- és csecsemővédelem. A népjóléti hivatal az anya és csecsemővédelemre 6000 korona előleget kért, mert az alap kifogyott. A tanács a 6000 koronát kiutalta.

— Elszámolás a fogyasztási jegyekkel. A közellátási hivatal felhívja a kereskedőket, hogy a rendkívüli fogyasztási jegyek 1., 2., 3. és 4. számú szelvényeivel az elszámolási osztálynál haladéktalanul elszámolni sziveskedjenek. Az elmitelt szelvényekre mai naptól kezdve további áru nem szolgáltatható ki.

— Résztvevőseinket felkérjük, hogy a közgyűléshez letett részvényeiket vállalatunk pénztárától átvenni sziveskedjenek. Magyar nemzeti könyv- és lapkiadóvállalat rt.

KIS HIREK

A magyar-olasz közlekedést munkája a napokban Bud-pesten alakult Korvin Mátyás-egyesület. Tudományos, irodalmi, művészeti és társadalmi érintkezést óhajt létesíteni a két nemzet között, mely a multban mindig kölcsönös rokonszenvvel viseltetett egymás iránt. A kulturális kapcsolatok bizonyára gazdasági is fogja követni.

Kezd észretérni a pécsi munkásság is. Felháborodva hallották, hogy a szociáldemokrata párt vezetője Pollák Jakabbal az élén, a munkásság tudta és beleegyezése nélkül, küldöttséget menesztett Bécsbe, az antant-misszióhoz s azt kérte, hogy Baranya megye továbbra is szerb megszállás alatt maradjon. — A munkásság kiverte hazaáruló bitang „vezéreit”.

Ahol derék tisztjeink internálva voltak a romániai Craisva, földalatti források váratlan megnyílása következtében, nagyrészen viz alatt áll.

Befásítják az Alföldet indiai, kínai és ausztráliai csemetékkel. Az érdekes kísérletet Kecskeméten már el is kezdték.

Tiltakozik a budapesti ügyvédi kamara a botbüntetés behozatala ellen, amit pedig a nemzetgyűlés nagy többséggel szavazott meg. Mért fái a pesti ügyvéd uraknak az árdrágítók — feje?

Fizetésemelést kér a francia köztársaság elnöke is, még pedig csekély 800,000 franknyit, ami ma körülbelül 20 millió fizetésjavítást jelent.

Egy százalékba az emberiségnek a zsidó. Az egész földön mintegy 15 és fél millió zsidó él. Legnagyobb egyházuk a new yorki, utánna mindjárt Budapest következik.

Se pénz, se posztó

A rendőrség megtagadta az iparendély kiadását erkölcsi okokból Domán Miksánénak, aki posztónagykereskedésre kért engedélyt, miután vagyonbukott férjét jelentette be üzletvezetőnek. A városi tanács helybenhagyta az elutasító határozatot, hiába védekezett a fél, hogy közvetlenül a háboru előtt lett az a cég fizetésképtelen, melynek férje tagja volt, de a cseh gyárosok lelketlensége következtében, pár hónappal a háboru kitörése előtt. Ha a cseh gyárosok vártak volna pár hónapot, míg a moratorium életbe lép, ma legalább is milliomos volna. Ez valószínű is, azonban a gaz csehek miatt se pénz, se posztó, se — iparendély. Az erkölcsi okokra való hivatkozás nagyon helyes, azonban jó lenne megrevideálni, hány vagyonbukott kereskedő folytatja az üzletét a felesége nevében, míg ő — üzletvezető? Nem ártana a kereskedelem Hebron rózsaberkeiben is razzlát rendezni — közerkölcsi szempontból.

— Természetbeni ellátást kérnek a zenetanárok. A városi zenede tanárai folyamodtak a tanácshoz, hogy ők is természetbeni ellátásban részesüljenek, mint a közigazgatási tisztviselők, mert őket is annak ismerte el a — közigazgatási bíróság. A tanács azonban nem teljesíthette a kérelmet, mert nem az állam, hanem a város adja a drágasági segélyüket. Szomorú dolog, hogy a zenetanárok működésébe is a gyomor zenéje vág bele otrombán, durván. Igazán bántó diszharmonia.

— Hol jár a debreceni ref. egyház főjegyzője? Az oláh megszállás utolsó napjaiban az oláh katonai parancsnokság utlevelével el távozott Debreczenből dr Juhász Nagy Sándor ügyvéd, a Berinkei-kormány igazságügyminisztere, a Károlyi-kormány volt vallás- és közoktatásügyi államtitkárja. Azóta külföldön tartózkodik. Most olvassuk róla a „Bécsi Magyar Ujság” című zsidó szennylap hirrovatában, hogy Prágából huzamosabb tartózkodásra Bécsbe érkezett. Jó helyt járt és jó helyt van.

— Jó családból való keresztényen fii tanulónak fizetéssel felvétetik a Csáthy könyv- és papirkereskedésbe, Piac-u. 8. sz. (Négy középiskolát végzetek előnyben részesülnek.)

— Eddig már 200 millióra nőtt a Jellinek Morton valutacsáló áldozatainak bejelentett kára, pedig még talán a fele se jelentkezett a becsapottaknak Marinovich Ince főkapitányhelyettesnél. A rendőrség dr. Gerő Vilmost és Létait, az Unio bank igazgatóját átkísértette az ügyészségre.

— **Gyermekóvó a Salvátorban.** A menekültek családjaikkal együtt ideiglenesen a volt Salvátor-telep két barakkjában nyertek elhelyezést, melyeket 540.000 korona költséggel szükségilakásokká fognak átalakítani. A barakkokban 40 lakást terveznek. A menekültek gyermekei részére már otodát is létesítettek és a tanfelügyelőség kinevezte oda az egyik menekült óvodót.

— **Az üveg.** A város mérnöki hivatalának 600 négyzetméter ablaküvegre van szüksége, aminek ára 72.000 korona. Hála legyen Landau Izsáknak és társainak, akiknek Csehszögből a mi ruhátlanul maradó népünknek gyapjuért üveget is sikerült beszerezniük, hogy legalább van üveg. A városi tanács a kért üvegmennyiséget átvette és az üvegezéseket házi kezelésben fogja végeztetni.

— Már nem Peterfia 53, hanem Rákóczi-u. 23 alakítja ujja rossz nyakkendőit

SPORT

Felhívás! Felkérem a helybeli sportegyesületek uszószakosztályának vezetőit és az uszósport iránt érdeklődőket, hogy a Bika kávéházban ma este 8 órakor tartandó megbeszélésen megjelenni szíveskedjenek. Tárty: a július hónap rendezendő helyi és augusztus hónapban rendezendő országos uszóverseny ügye. Értesitem egyben a sportegyesületek tagjait, hogy a Margit-fürdő uszodában a saison bérletjegy 350 K helyett 250 K, a havi bérlet 150 K helyett 120 K, a napi személyjegy pedig, melyet az egyesületek osztanak szét tagjaik között, 8 K helyett 6 K. *Hadházy Dezső.*

Vasárnapi mérkőzés. Vasárnap az üggeteri pályán találkozik a KASE csapatával a házieredet jóképességű csapata. A KASE győzelme valószínű, de meglepetés nincs kizárva. Előtte a Nyomdász SC a KASE 1/b.-vel találkozik.

Nagy gyász érte Poroszlay Lászlót, a DEAC kiváló centerhalfját. Édesanyja folyó hó 24-én elhunyt. Temetése csütörtökön folyt le nagy részvét mellett.

Fővárosi eredmények. Kispesti AC—Ujpesti TE 2:1. Vasas—Törekvés 1:1. Az FTC Németországban folytatja győzelmi sorozatát.

Színház

Színházi és mozgászházi irodák jelentése.

* **Pallay Anna** a m. kir. opera táncprimadonnája szombaton és vasárnap este 8 órakor a Bika dísztermében lép fel a Budapesti Balletpantomín Társaság tagjaival. Operánk kiváló primaballerináját a világnívó táncstarokkal, Pawlwa Annával, Karsawinával együtt emlegetik. Pallay Anna társulatával külföldi turnéra indul, hogy dicsőséget szerezzen a magyar művészetnek. Berlin, Páris és London a következő állomások. A Muzsa r. t., a Területvédő Liga művészeti szerve teszi lehetővé, hogy Pallay káprázatos táncművészetében városunk is gyönyörködhessek. Jegyek a Bika-szálló halljában.

* **Ravengár.** A maga nemében páratlan sikert aratott ez a nagy koncepciójú kép tegnap az Apollóban, az elejétől végig izgalmas és érdekfeszítő kalendor dráma nagyhatással volt a nézőre, nem csoda, hisz Budapest közönsége is rajongott ezen filmért. Jegyelővétel. Előadások 5, 7 és 9 órakor.

* **A habléány** kaliforniai szerelmi történet 5 felvonásban. A pazar kiállítású, gyönyörű rendezésű, lebilincselően érdekes cselekményű szerelmi dráma a legökéletesebb amerikai filmek közül való. Bemutatja az Arany Bika-mozi.

* **Ham az utólérhetetlen amerikai burleszk** komikus „A hagyma király bosszúja” című vígjátékban, — Bemutatja az Arany Bika-mozi.

* **Judex V. befejező rész** „a Vezeklés” kalendor történet 5 felvonásban az Urániában.

* **Lili bárónő** Tisza Karolával ma kerül színre. Illésházyt a társulat új énekes bonvivantja Szokolai Elemér játssza.

* **Magnás Miska** operett Tisza Karolával szombaton lesz műsoron. Miskát Korimos, Baracsot Szokolai Elemér játssza.

* **Vasárnapi előadások.** Vasárnap délután a Cigányprimás operett kerül színre Tisza Karolával. Ez alkalommal játsszik a népszerű primadonna első ízben délutáni előadáson. Este a Lili bárónő operettet adják.

APOLLO	URANIA	
Péntektől—Vasárnapig 3 nap RAVENGÁR Kalendorregény 24 felvonás. 1. rész: A Polyp karjai között. 6 felvonásban. Főszereplő Grace Darmond. Csak 16 éven felettek nézhetnek. Előadások 5, 7 és 9-kor.	Péntektől—Vasárnapig 3 nap JUDEX V. Befejező rész: Vezeklés. Kalendorregény 5 felv. Előadások 7 és 9-kor.	
ARANY BIKA MOZI		
Péntek	Szombat	Vasárnap
Amerikai film A HABLEÁNY Kaliforniai történet 5 felvonásban. Előadások 7 és 9 kor		

MEGHÍVÓ

A „**Debrecen és Vidéke Mezőgazdák Hiteleszövetkezete**” folyó hó 27-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a városháza közgyűlés termében tartja

alakuló közgyűlését

melyre városunk gazdaközönségét tisztelettel meghívja.

TÁRGYSOROZAT:

1. A szövetkezet céljának és alapszabályainak ismertetése.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság megválasztása.

Előkészítő-bizottság.

Juhturó

nagyban 50 koronáért, női cipők blokk nélkül kaphatók a „**Hangya**”-nál.

Az 1919. évi termésű árpa, köles, tatárka, tengeri és zab forgalmikorlátozásának részleges megszüntetése tárgyában.

A 13000/1920. Gok. számú rendelet szerint az 1919. évi termésű árpa, köles, tatárka, tengeri és zab forgalmára megállapított korlátozások a rendeletben foglalt kivételektől eltekintve megszűnnek és ezen termények a szabad forgalomba visszabocsáttatnak. Az árpa, köles, tatárka, tengeri és zab szállítására nézve megállapított rendelkezések (szállítási igazolvány kényszer) továbbra is hatályban maradnak. — Szeszipari célokra csak tengeri és pedig oly tengerikészletek vásárolhatók, amelyek romlottságuknál fogva emberi élvezetre nem alkalmasak. A termelők a közszükségleti célra már felajánlott árpa, köles, tatárka, tengeri és zab készleteket a legrövidebb idő alatt kötelesek leszállítani.

Debrecen, 1920. június 19.

Hözélelmezési ügyosztály.

Kiradja:

MAGYAR NEMZETI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓVÁLL. R.-T.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Vámospircsi
úton 20 hold föld kiadó.
Értekezni lehet Pacsirta-
utca 53.

**Bélyegzőgyár és vásó-
intézet**
PAULÓ I.
Batthyányi-u. 22.
telefon: 1365.

Gazdák figyelmébe!
Aratást és szénakaszálást
a legelőnyösebben vállá-
lok. Aratógazdák érdek-
lődhettek: Pavilon lak-
tanya, Élelmezési hivatal.

Koros Sándor
férfi-szabó üzletében Plac-u. 69.
Saját készítésű elegáns férfi
öltönyök kaphatók.

Posztóhulladékot
a legmagasabb árban vá-
sárol, bármilyen mennyi-
séget Libánczi Péterfia-u. 4

Óvóképzőt
végzett leányka gyerme-
kek mellé és finomabb
munkára keresztyén wri
családnál mint családtag
alkalmazást keres Varga-
kert Keleti sor 21.

Tanyás
cselédet felfogadok. Je-
lentkezhetnek: Debreceni
Gazdák Bankja Kossuth-
utca 17. szám

FORGÁCS I.
MŰÓRÁS, Bádópos-utca.

Speciel Irógép- javító műhely!!

Van szerencsénk T. üzletfeleink tudomására hozni, hogy irógép nagy javító műhelyünket a Record gépiró iskolával összevonva a ref. Püspöki palotában megnyitottuk, ahol a szakiskola vezetésén kívül az összes rendszerű irógépek, számoló és National pénztárgépek szakszerű javítását jótállás mellett vállaljuk. Új és használt gépek vétele és eladása. Irógépek, kellekek és alkatrészek állandóan raktáron.

Szabó Zoltán és Társa

irógépvállalata és Record gépiró iskolája.
Debrecen, ref. püspöki palota.

Mindennemű kalaptisztítást és alakítást elfogad

M. Nagy Mihály

kalapos mester Peterfia-u. 8. (Saját ház.)
A ref. főgimnáziummal szemben. Ugyanott ál-
landó nagy választék kész kalapokban.

Magas fizetéssel állást nyerhet,

ha a RECORD gép és gyorsíró szakiskolában tan-
folyamot végez. Tandíjak: Gépirás 1 óra 40 ko-
rona, Gyorsírás 1 óra 60 korona, Keresk. tanf. 1
óra 50 korona. Beiratkozás mindennap a ref. püs-
pöki bérpalotában. Minden hó 1-én és 15-én új
tanfolyam kezdődik.

Record Gép és Gyorsíró Szakiskola.

**Kovács és Kazánszenet, Akác-
műfát, Romancementet, Tüzi-
fát vagon-tételben és méter-
mázsánként azonnali szállí-
tásra ajánlok**

Polyánszky Orest tűzifa és szén-
kereskedő
Szoboszlai-ut 1. sz. Miklós-utca végén.
Vidéki rendelést is eszközök.

Arverés.

Közhirre teszem, hogy a debreceni árva-
szék 6458/1920. évi számú határozatával el-
rendelte, hogy a néhai Bolyó Károly és neje
kiskoru gyermekei tulajdonát képező ingóságok
házi butorok, felszerelések stb. arverés útján
értékesíttessenek. Ennélfogva a fenti ingosá-
gokra nézve az arverés **f. év július hó
3-ik napján d. e. 11 órakor** a Méliusz-
tér 3. szám alatti házban megtartatik, ahova a
venni szándékozók az ennel meghívja a kis-
koruak gyámja.

**Mindenféle írásmunkát gyorsan és pontosan több
példányban is előállít és sokszorosít**

Szabó Zoltán és Társa
irógépvállalata, Debrecen, Ref. püspöki palota.